

Презентація Щербини С.В.

Міжнародний досвід
агропродовольчих
саморегулівних організацій

Необхідність саморегулювання

Найскладнішою проблемою, яку вирішує кожна країна, є розкриття співвідношення між функціонуванням ринку, як саморегулюючого механізму, і мірою впливу держави та її органів на економічні процеси.

Україна має формувати таку національну модель розвитку саморегулювання, яка враховувала б історичні реалії та міжнародний досвід. В сучасних умовах беззаперечною необхідністю постає розвиток державно-приватного партнерства.

.

Міжнародний досвід саморегулювання

Розвиток саморегулювання у світі сприяє взаємодії між суб'єктами, що здійснюють господарську та професійну діяльність певного виду та самостійній розробці ними єдиних та зрозумілих всім категоріям громадян правил здійснення господарської діяльності певного виду на засадах кооперування та добровільності.

Створення та діяльність провідних міжнародних саморегулівних організацій призведе до вдосконалення національних та глобальних стандартів господарської та професійної діяльності, підвищенню якості та безпечності продовольчих товарів та послуг .

Переваги саморегулювання

- Суб'єктам господарської діяльності складно поодиноці захищати свої права та представляти свої інтереси перед органами державної влади. Більш ефективним є спільний захист суб'єктами, що здійснюють господарську діяльність певного виду, порушених прав та представництво своїх інтересів перед владою.
- Актуальним також є питання запровадження нових недержавних форм контролю за суб'єктами господарської діяльності. Органам державної влади, що здійснюють галузеве управління, складно перевіряти всіх суб'єктів господарської діяльності відповідної галузі. Саморегулювальна організація через спеціалізовані органи може забезпечити своєчасний, вільний від корупції контроль за своїми членами.

Приклади невдалого саморегулювання

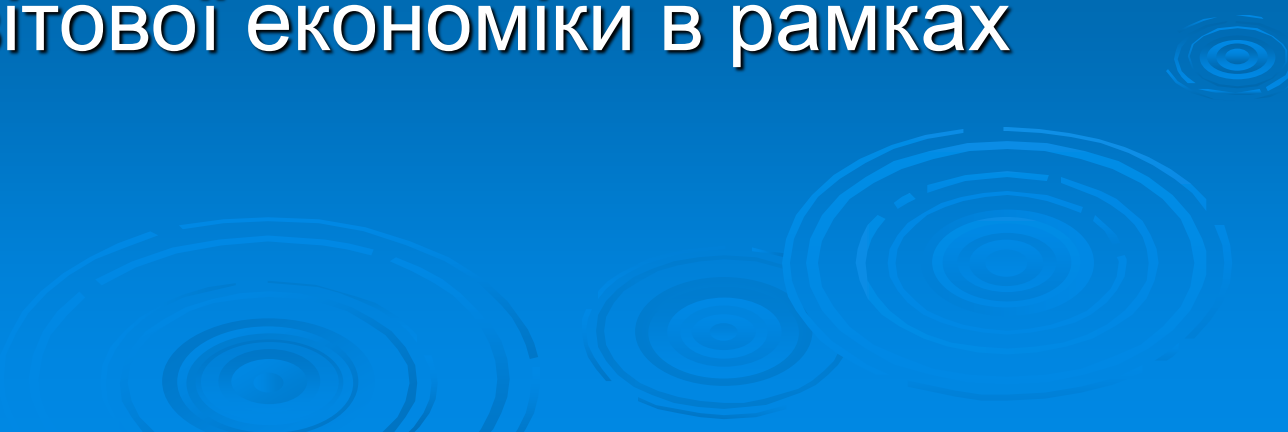
- Провідні компанії не беруть участі
- Низькі стандарти СО дозволяють шкідливу практику
- Стандарти СО не застосовуються глобально
- Відсутність прозорості і об'єктивного наукового супроводу
- Відсутність орієнтирів та об'єктивної оцінки призводять до неоднозначності у тлумаченні як відповідальності так і впливу.
- Навіть сильне застосування слабких стандартів призводить до слабких результатів

Саморегулівні процедури міжнародних галузевих асоціацій

- Міжнародна організація по стандартизації (ISO)
- Європейський комітет по стандартизації (CEN)
- Міжнародна комісія з обліку тварин (ICAR)
- «Кодекс Аліментаріус», що фінансується ФАО ООН.

Міжнародна організація по стандартизації (ISO)

Головна роль ISO - сприяти розвитку стандартизації та суміжних видів діяльності, щоб забезпечувати спрощений оборот товарів і послуг на міжнародному рівні і підтримувати взаємовигідне співробітництво в різних галузях світової економіки в рамках СОТ.

A decorative graphic consisting of several sets of concentric circles, resembling ripples in water, is located in the bottom right corner of the slide. The circles are light blue and vary in size, creating a sense of depth and movement.

Функції ISO:

- здійснює керівництво тисячами документів шляхом складання, перегляду, голосування та публікації;
- об'єднує кваліфікованих експертів з різних галузей економіки для розробки міжнародних стандартів;
- сприяє економічному зростанню країн, що розвиваються, сприяючи відкриттю доступу до світових ринків і досягненню сталого розвитку;
- підвищує рівень інформованості саморегулювних організацій-членів і сприяє обізнаності громадськості з питань стандартизації;

Функції ISO:

- розробляє стандарти
- просуває навчання у сфері стандартизації, вносячи вклад в спільну програму підготовки фахівців, допомагаючи своїм членам створювати аналогічні програми і підтримувати базу даних матеріалів, пов'язаних із стандартами на всіх етапах освітнього процесу;
- допомагає організаціям-членам в підвищенні професіоналізму їх працівників і виступає в якості ресурсу для досліджень, пов'язаних із стандартами.

Міжнародні молочні асоціації- активні члени ISO

- Європейська асоціація торгівлі молочною продукцією “Eusolait”
- Міжнародна молочна федерація
- Кластер “Агротрансільванія”
- Американська Спілка Козівників
- Іспанська Асоціація Козівництва.

Міжнародні асоціації з виробництва грибів -активні члени ISO

- Європейська група виробників грибів
- Польська асоціація грибної індустрії
- Грибна Рада США
- Канадська асоціація виробників грибів.

Асоціації з виробництва плодово-овочевої продукції

- активні члени ISO

- Європейська плодово-овочева торгова асоціація
- Європейська асоціація переробників плодово-овочевої продукції
- Італійська асоціація виробників фруктів
- Кластер “Агротрансільванія”
- Міжнародна асоціація виробників фруктів (IFTA).

Міжнародні галузеві асоціації виробників цукру -активні члени ISO

- Європейська асоціація виробників цукру
- Європейська асоціація цукрових заводів
- Американський цукровий альянс
- Американський асоціація виробників цукрового буряку
- Цукрова асоціація США.

Міжнародні об'єднання у сфері захисту рослин -активні члени ISO

- Європейська асоціація захисту рослин
- Європейська конфедерація управління пестицидами
- Грецька асоціація контролю пестицидів
- Американська трейнінгова асоціація з питань безпечного використання пестицидів
- Міжнародна Група з навчання та сертифікації користувачів пестицидів.

Європейські стандарти (EN)

Документи, які були ратифіковані однією з європейських організацій зі стандартизації:

- CEN
- CENELEC
- ETSI

Гармонізовані стандарти ЄС

- Стандарти ЄС, будучи добровільними, повинні дотримуватися відповідно до основних вимог або інших положень відповідного законодавства про гармонізацію спільного ринку.
- Дотримання гармонізованих стандартів ЄС забезпечує презумпцію відповідності відповідним вимогам законодавства про гармонізацію.

Асоціації-активні користувачі європейських стандартів (EN)

- Асоціація “Німецьке м’ясо”
- Іспанська асоціація козівників
- Європейська асоціацією торгівлі молочною продукцією “Eucolait”
- Польська асоціація грибної індустрії
- Міжнародна молочна федерація
- Європейська асоціація виробників фруктів та овочів
- Європейська асоціація виробників цукру

Комісія "Кодекс Аліментаріус"

- Фінансована спільно Продовольчою і сільськогосподарською організацією системи Організації Об'єднаних Націй (ФАО) і Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ).
- Сьогодні до її складу входять 176 держав-членів

Європейська економічна комісія ООН (ЄЕК ООН)

Одна з п'яти регіональних комісій ООН,
яка була заснована в 1947 році
Економічною і Соціальною Радою ООН
(ЕКОСОС) з метою розвитку економічної
діяльності і зміцнення економічних
зв'язків усередині регіону ЄЕК ООН і між
цим регіоном і рештою світу.

Внесок ЄЕК ООН у стандартизацію

Забезпечує споживачам гарантії безпеки і якості за рахунок встановлення норм і стандартів в таких різних областях, як встановлення правил для дорожніх транспортних засобів або розробка стандартів продуктів харчування, наприклад «фрукти і овочі».

Технічна допомога ЄЕК ООН

- Країнам з перехідною економікою і субрегіональним угрупованням здійснюється допомога, спрямована переважно на підтримку зусиль із застосування норм, стандартів і конвенцій, розроблених ЄЕК ООН.
- Завдяки цьому саморегулівні організації з таких країн мають можливість повною мірою користуватися результатами аналітичної, статистичної і нормотворчої роботи ЄЕК ООН на безоплатній основі.

Продовольчі стандарти та рекомендації ЄЕК ООН

- Свіжі фрукти та овочі - стандарти
- Свіжі фрукти та овочі - рекомендації
- Сухі та сушені продукти - стандарти
- Сухі та сушені продукти - рекомендації
- Насіннева картопля
- М'ясо
- Яйця
- Зрізані квіти

Органи Кодексу аліментаоіус

- Спільний комітет експертів ФАО / ВООЗ з харчових добавок
- Спільні наради ФАО / ВООЗ по залишковій кількості пестицидів
- Спільні наради експертів ФАО / ВООЗ з мікробіологічної оцінці ризику.

Мета Кодексу Аліментаріус

- Зведення міжнародних стандартів продуктів харчування
- Формулювання керівних принципів і кодексів практики, основною метою яких є захист здоров'я споживачів
- Забезпечення справедливої практики в торгівлі продуктами харчування
- Основа для багатьох національних стандартів продуктів харчування і відповідних норм і правил.

ICAR - Міжнародна організація, що займається питаннями обліку тварин

- Надає тести на платній основі
- Сертифікує IT-пристрої
- Здійснює контроль над якістю електронних пристроїв і систем ідентифікації
- Регулює питання тестування на міжнародному рівні, щоб знизити витрати.

ICAR: реалізація схеми контролю тварин «від стійла до столу»

- Контроль на кожному етапі харчового ланцюга:
- Народження тварини
- Методи лікування або профілактики з використанням лікарських засобів
- Способи забою конкретної тварини
- Переробка сировини
- Умови транспортування, зберігання, реалізації
- Контроль якості та безпеки готової продукції, яка реалізується споживачеві.

Головне завдання формування бази даних тварин

Простеження походження, пересування, застосування не тільки самої тварини, але і отриманої від неї продукції в режимі, максимально наближеному до реального часу.

Завдання ідентифікації сільськогосподарських тварин

- Австралія і Нова Зеландія зосереджені на здоров'ї тварин
- Країни ЄС, США та Японія-забезпечення безпечності продуктів харчування для споживачів
- Аргентина, Бразилія та інші латиноамериканські країни орієнтовані на експорт та на внутрішню торгівлю.

Румунський кластер "АгроТрансільванія"

Місія: сприяння співпраці та
кооперуванню суб'єктів господарювання
у агропромисловому секторі та
заохочення конкурентної
реструктуризації взаємопов'язаних
галузей, а також забезпечення участі в
багатьох комерційних проектах, як
національних, так і міжнародних.

Структура кластера “Агротрансільванія”

57 членів, з них:

- 39 переробних підприємств та компаній - постачальників послуг
- 2 фермерські асоціації,
- 2 університети,
- 4 науково-дослідні установи,
- 1 банк,
- 1 телевізійна станція,
- 2 консультаційні компанії,
- 2 органи місцевого самоврядування
- 4 лабораторії в харчовій сфері.

Грантові проекти кластера “Агротрансільванія”

- Бенефіціар Європейського проекту розвитку кластерних ініціатив
- Фінансується Операційною програмою підвищення економічної конкуренції з метою підтримки сталого розвитку організації на саморегулівних засадах.
- Отримав фінансову та технічну допомогу від нового дослідницького проекту ЄС по Програмі конкурентоспроможності на загальну суму понад 4 мільйони євро, яка підтримуватиме інноваційний характер кластеру через розвиток 7 сучасних дослідницьких лабораторій для аналізу агропродовольчої продукції, які будуть акредитовані як сертифікаційні центри на рівні ЄС для продуктів DOC.

Інноваційний розвиток кластера “Агротрансільванія”

- Партнер у різних національних та європейських проектних пропозиціях, включаючи H-2020 та ERASMUS + Knowledge Alliances.
- На початку 2015 року кластер отримав сертифікат BRONZE від Європейського секретаріату для кластерного аналізу
- Отримав статус сертифікованої організації, спроможної сертифікувати продукти харчування географічними позначеннями ЄС